

Estructures Algebraiques: Tema 2

Dean

December 14, 2017

Contents

1 Anell

1.1 Definició Anell

Un **anell** es un conjunt A amb dues operacions internes, la suma $(+)$ i el producte $(\cdot)$, tals que:

1. $(A, +)$ es grup abelia
2. $(A, \cdot)$ verifica la propietat associativa.
3. Propietat distributiva del producte respecte la suma.

L'anell es commutatiu si $ab = ba \quad \forall a, b \in A$

L'anell es unitari si existeix neutre pel producte.

1.2 Propietats:

1. $a \cdot 0 = 0$
2. $1 = 0 \iff A = 0$
3. $(-1) \cdot x = -x$
4. Suposem $(A, +, \cdot)$ anell commutatiu amb unitat aleshores la suma es commutativa.
(S'imposa a la definició per si l'anell no es unitari)

1.3 Definició A^*

$A^* = \{a \in A \mid \exists b \in A \text{ tal que } ab = 1\}$, elements invertibles de A .

Llavors A^* es el grup multiplicatiu i es un grup abelia.

1.4 Definició Cos

Un **cos** es un anell A commutatiu amb unitat tal que $A^* = A \setminus \{0\}$.

1.5 Definició Subanell

Un **Subanell** de A es un subconjunt $B \subseteq A$ tal que amb la suma, el producte i el deute de A 1_A , es un anell.

2 Ideals

2.1 Definició ideals

Sigui A un anell commutatiu amb unitat. Un **ideal de A** es un subconjunt I de A tal que compleix:

1. $0 \in I$
2. $\forall x, y \in I, \quad x + y \in I$
3. $\forall x \in I, \forall a \in A, ax \in I$

2.1.1 Observació

La condició 1 equival a que $I \neq \emptyset$.

2.1.2 Ideal impropri

Direm que un Ideal I es impropri si $I = A$.

2.1.3 Ideal principal

Sigui A anell i $x \in A$. El conjunt de múltiples de $x = \{ax \mid a \in A\}$ es un ideal de A . Se l'anomena **ideal principal**

1. Observació Tot ideal de $\mathbb{Z}$ es principal.

2.1.4 Proposició

$$I = A \iff 1 \in I \iff I \cap A^* \neq \emptyset.$$

2.1.5 Proposició

Sigui A anell commutatiu amb unitat. Aleshores, A es cos $\iff \{\text{ideals de } A\} = \{0, A\}$

2.2 Operacions amb ideals

2.2.1 Intersecció

Sigui A anell, I, J ideals de A . La intersecció de I i J es $I \cap J = \{x \in A \mid x \in I, x \in J\}$

Si I, J son ideals de $A \implies I \cap J$ es ideal de A .

2.2.2 Unio

Si A anell, I, J ideals de A . La unio de I i J es $I \cup J = \{x \in A \mid x \in I \text{ o } x \in J\}$

En general l'unio de ideals no es ideal.

2.2.3 Suma

Si A anell, I, J ideals de A . La suma de I i J es $I + J = \{x + y \mid x \in I, y \in J\}$

Si I, J son ideals de $A \implies I + J$ es ideal de A . $I + J$ es el menor ideal de A que conte $I \cup J$.

2.2.4 Generador

Si A un anell, $x_1, \dots, x_r \in A$. Aleshores $\langle x_1, \dots, x_r \rangle = \{a_1x_1 + \dots + a_rx_r \mid a_i \in A\}$ es el menor ideal de A que conte $x_1, \dots, x_r$